

Ny markedsføringsloven – hva betyr det for deg som markedsfører?

MaxMarketingMix 5. november 2008

Bjørn Erik Thon
forbrukerombud

Dagens tema

- Helt kort om bakgrunn for den nye loven
- Markedsføring mot barn og unge
  - Særregler
  - Enkelte forbud
  - Enkelte OBS-regler
- Sanksjoner
  - Mye videreføres fra i dag
  - Det innføres overtredelsesgebyr
  - Nye regler om frivillig ordning

Markedsføring mot barn og unge

- I dag – ingen særregler om reklame mot barn og unge i markedsføringsloven
  - Egne regler i kringkastningsloven
  - Markedsføringsloven tolkes strengere når barn og unge er målgruppe for markedsføringen
  - Diskusjon rundt direkteklame mot barn og unge, innhenting av personopplysninger, markedsføring av usunn mat, markedsføring av slankeprodukter

Markedsføring mot barn og unge i den nye loven

- Reguleres i et eget kapittel
- Kun tre paragrafer
- Er i all hovedsak en videreføring av det som har vært praksis etter dagens lov

Barnas generalklausul

- Det skal utvises særlig aktsomhet overfor barns påvirkelighet, manglende erfaring og naturlige godtroenhet
- Dette gjelder alle "handelspraksis" som er rettet mot eller kan ses eller høres av barn
  - Barnets alder
  - Barnets utvikling
  - Andre forhold som gjør barn spesielt sårbare

Enkelte forbud

- Det er forbudt å:
  - Direkte oppfordre barn til å kjøpe annonserte produkter
  - Overtale foreldre eller andre voksne å kjøpe de annonserte produkter

Et overordnet perspektiv

- Det skal legges vekt på om handelspraksisen er særskilt rettet mot barn
- Men; skal alltid legge vekt på om den, pga dens art eller produkt, er egnet til å påvirke barn

God markedsførings-skikk overfor barn og unge

- Ikke oppfordre til lovbrudd, farlig adferd
- Ikke spille på sosial usikkerhet, dårlig samvittighet eller dårlig selvtillit
- Ikke bruke skremmende virkemidler eller være egnet til å skape frykt eller angst
- Ikke bruke aggressive virkemidler som vold, seksualitet eller rus

- Rusmidler

Kinoreklame for M-sjokolade. («Filmsjokoladen»)

- Redsel
- Frykt
- Angst

- Sosial usikkerhet
- Dårlig samvittighet

Har du glemt å kjøpe
kontantkort til barna?

Send en SMS til Telenor Mobil!

-9 JAN 04 000057

Vi gjør det enklere for deg å holde løftene dine.
Med MobilHandel kan du lade barnas kontantkort med én SMS.
Første gangen sender du bare **LADE BELØP TELEFONNUMMER** til den du ønsker å lade
for (for eksempel **LADE 200 987654XX**) til **2525**, så hjelper vi deg med resten.
Hold bankkortet med Visa klart. MobilHandel gir deg raskere og enklere lading. Og billigere.

- Vold
- Redsel

2001: Annonse for mobiltjenester rettet mot ungdom.

Skil du med dine
Ab du lee a gant ar
o f me fop rations
sah mabity
pdmamre
[...]
Denner ender de
mabitye H (V11)
Op rait - du er
meden. Du var opst
malle dig maled a
sahd vdr mabitye
www.funq.net
Malle du dig var ad
fer jul, er du med i
kateragge de ke
konkurrant, har p0
kr 500,-

Whatever you like, Boris.

Gratis mobilmeldinger. Bare på det du er interessert i.
Jovrl, ja. Sifer frondales med hadet i batto ag haver
p0 ljadalfge namkuse? Tostar dig med 5 wduw elljals
mese burmest sander sax andoket i wawel ber di wem
aldit kanner: Bullizri! Det er suk a lerdite sag erver
for a finne den mentale luskoren. Et lerkens i tykkik
sabeldore, la eksangpel. Eller fludt maling. Hva du for
lisk er, er det lere du sori mt. Poangst er ut du sliper

a lere. Straks du har riddit dig inn i Funq, kommer de
dikveter du ten på mabitye de g0t sammen. Ab du er
oppst er: Kjerlighet, sport, musikk, mote, kino,
svokholdene pa rikdangerpaviljen.
Gratis og ukontrollert
Kan det bli bedre?

FUNQ

Tilsyn og sanksjoner

- Forbrukerombudet og Markedsrådet videreføres
- Forhandlingsmodellen videreføres
- Fortsatt primærkompetanse til Markedsrådet
- Ordningen med tvangsgebyr videreføres, men døpes om til tvangsmulkt
- Det innføres en ny ordning med overtredelsesgebyr
- Forbrukerombudet trenger ikke å forsøke frivillig ordning i alle saker
- Brudd på loven er fortsatt straffebelagt

Forhandlingsmodellen videreføres

- Forbrukerombudet skal forsøke å påvirke den næringsdrivende til å innrette seg etter loven
- Forbrukerombudet skal forsøke å inngå frivillig ordning med den næringsdrivende
- Forbrukerombudet kan kreve skriftlig bekreftelse fra den næringsdrivende om at det ulovlige forhold skal opphøre

Når kreves ikke forsøk på frivillig ordning

- Den kreves ikke forsøk på frivillig ordning ved brudd på en del spesifikke lovebestemmelser, eller brudd på den såkalte svartelisten
  - Negativt salg, brudd på reservasjonsretten ved telefonsalg, brudd på forbud mot uanmodet epost og sms, levering av uadressert reklame tross reservasjon

Når kreves ikke forsøk på frivillig ordning (forts.)

- Dersom handlingen eller avtalevilkåret er vesentlig identisk med handlinger eller vilkår Markedsrådet tidligere har forbudt
- Eller den næringsdrivende handler i strid med skriftlig bekreftelse
- 48-timers regelen
- Fortsatt krav om forhåndsvarsling og forsvarlig saksbehandling

Forbrukerombudets vedtakskompetanse

- Kan fatte vedtak dersom
  - frivillig ordning ikke oppnås, eller frivillig ordning ikke er nødvendig
  - Dersom Markedsrådet har fattet vedtak mot en identisk handling eller vilkår
- Og det i tillegg vil medføre ulempe eller skadevirkning å avvente vedtak fra Markedsrådet.

Vilkår for overtredelsesgebyr

- brudd på en del spesifikke lovebestemmelser, eller brudd på den såkalte svartelisten
  - Negativt salg, brudd på reservasjonsretten ved telefonsalg, brudd på forbud mot uanmodet epost og sms, levering av uadressert reklame tross reservasjon
- Det må foreligge forsettelig eller uaktsom overtredelse av reglene
- Overtredelsen må være vesentlig eller ha skjedd gjentatte ganger

